

Reactienota NBP Fryslân 2023

Ten behoeve van het vaststellen van het Natuurbeheerplan Fryslân 2023

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	01999643
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	24 mei 2022
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart.

Direct achter de Slottuin daar waar voorheen het Slot stond liggen in het verlengde een tweetal rondelen met bijbehorende structuren van een sterrenbos. Dit is aangelegd in formele barokstijl met rechte lanen. Het meest zuidelijke deel is van oorsprong eveneens aangelegd in de formele stijl met een centraal gelegen rondeel. De rondgang rondom is aangepast in de later heersende Engelse landschapstijl. De paden rondom dit derde rondeel kennen daarom een meer slingerend patroon. Naast de bomenlanen is de onderbegroeiing op een aantal plekken passend bij het stinzenfloramilie, soorten als lelietje der dalen, bosanemoon en salomonszegel komen hiervoor. De indiener verzoekt om het huidige N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos te vervangen door het beheertype N17.03 Park- en stinzenbos, dit sluit volgens indiener beter aan bij de aanwezige waarden en het beheer wat op deze plek nodig is.

Naar aanleiding van de discussies over historische tuinen en park en stinzenbos is er met diverse betrokkenen een overleg geweest op 15 juni 2022. Naar aanleiding van dat overleg is door indiener voor deze locatie op 1 juli een nieuwe kaart nagezonden. In deze nazending wordt naast de bestaande verzoeken verzocht om een deel aan te passen van L02.03 Historische tuin naar het type L01.09 Hoogstamboomgaard.

Beoordeling:

In de Index natuur- en landschapstypen wordt er een onderscheidt gemaakt voor tuinen tussen het type L02.03 Historische tuin en N17.03 Park- en stinzenbos. Echter blijkt in de praktijk dit onderscheidt op een locatie toch lastig te onderscheiden. Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen is een extern bureau gevraagd om hierover te adviseren. Samen met de indiener en het extern bureau zijn er overleggen geweest en zijn de verzoeken besproken.

De hoogstamboomgaard is duidelijk aanwezig, ook het verzoek om het dennen- eiken- en beukenbos aan te passen in parkbos is in overeenstemming met het gevoerde beheer en de aanwezige waarden.

Conclusie:

De zienswijze overnemen, typen aanpassen zoals in de aanvulling is weergegeven. Aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	01999645
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	23 mei 2022
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een aantal locaties de natuur- en of landschapstypen te heroverwegen en te herzien, dit is middels digitaal aangeleverd kaartmateriaal en een toelichting onderbouwd. Hieronder is een samenvatting gemaakt van de voorgestelde wijzigingen:

Onderdeel 1:

Het N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (geel op bijgaand kaartje) betreft een oude beboste, adellijke begraafplaats met stinzenflora, waaronder Bostulp, Gevlekt longkruid, Gewoon sneeuwkllokje en zeer veel Gele anemoon. Ook het beheer richt zich op de stinzenflora met een gevarieerde boomlaag. Daarom kan deze beheereenheid beter worden gewijzigd in N17.03 Park- en stinzenbos.

Onderdeel 2:

De singel met N16.03 Droog bos met productie (de groene strook) bevat reeds Bostulp, de roodnervige Bloedzuring en Gele anemoon. Ook hier wordt stinzenflorabeheer uitgevoerd. Daarom kan ook deze beheereenheid beter worden gewijzigd in N17.03 Park- en stinzenbos.

Onderdeel 3:

In het bos met N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos aan de oostkant richt het beheer zich geheel op park- en stinzenbos. Zo wordt hier door middel van aanplant een soortenrijkere boomlaag gecreëerd, terwijl met beheer de stinzenflora wordt bevorderd. Tot de hier voorkomende stinzenflora behoren Italiaanse aronskelk, Gevlekte aronskelk, Holwortel, Gewoon sneeuwkllokje, Gevlekt longkruid en Maarts viooltje. Daarom kan tevens deze beheereenheid beter worden gewijzigd in N17.03 Park- en stinzenbos.

Onderdeel 4:

De ten noorden van de kerk gelegen parkeerplaats maakt nu nog onderdeel uit van N17.03 Park- en stinzenbos. Dit gedeelte kan beter gewijzigd worden in Historisch bouwwerk en erf.

Onderdeel 5:

De eveneens ten noorden van de kerk gelegen boomgaard en berceau maakt nu nog onderdeel uit van N17.03 Park- en stinzenbos. Ook dit gedeelte kan beter gewijzigd worden in L02.03 Historische tuin.

Naar aanleiding van de discussies over historische tuinen en park en stinzenbos is er met diverse betrokkenen een overleg geweest op 15 juni 2022. Naar aanleiding van dat overleg is door indiener voor deze locatie op 1 juli een nieuwe kaart nagezonden. Hierin zijn ten opzichte van het eerder ingediende verzoek de volgende onderdelen aangepast:

- Onderdeel 1: wijzigen in L02.03 Historische tuin
- Onderdeel 4: van de kaarten verwijderen
- Onderdeel 5: wijzigen in L01.09 Hoogstamboomgaard
- Onderdeel 6 (toevoeging): wijzigen van het parkbos en water ten noorden van de state in L02.03 Historische tuin

Beoordeling:

In de Index natuur- en landschapstypen wordt er een onderscheidt gemaakt voor tuinen tussen het type L02.03 Historische tuin en N17.03 Park- en stinzenbos. Echter blijkt in de praktijk dit onderscheidt op een locatie toch lastig te onderscheiden. Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen is een extern bureau gevraagd om hierover te adviseren. Samen met de indiener en het extern bureau zijn er overleggen geweest en zijn de verzoeken besproken.

Het verzoek om het dennen- eiken- en beukenbos aan te passen in L02.03 historische tuin (onderdeel 1) en de aanpassing van onderdelen 2 en 3 naar N17.03 Park en stinzenbos zijn in overeenstemming met het gevoerde beheer en de aanwezige waarden. Ook de hoogstamboomgaard en parkeerplaats zijn duidelijk aanwezig (onderdeel 4 en 5). Gezien de mate van beheerintensiteit, het ontwerp en het onderhoud is de gracht als element aan te merken als L02.03 Historische tuin (onderdeel 6, deels), de rest valt nog onder het natuurtype N17.03 Park- en stinzenbos.

Conclusie:

De zienswijze voor de onderdelen 1 t/m 5 overnemen en voor onderdeel 6 deels. Aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	01999648
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	23 mei 2022
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een aantal locaties de natuur- en of landschapstypen te heroverwegen en te herzien, dit is middels digitaal aangeleverd kaartmateriaal en een toelichting onderbouwd. Hieronder is een samenvatting gemaakt van de voorgestelde wijzigingen:

Locaties in omgeving Gaasterlân:

Op een aantal locaties zijn lanen aanwezig, maar staan deze nog met een ander natuurtype ingetekend. Het voorstel is om de lanen ook als L01.07 Laan op te nemen in het natuurbeheerplan.

Locaties in omgeving Oranjewâld:

Op een aantal locaties zijn lanen aanwezig, maar staan deze nog met een ander natuurtype ingetekend. Het voorstel is om de lanen ook als L01.07 Laan op te nemen in het natuurbeheerplan. Daarnaast is voor de tuin het verzoek ingediend om het natuurtype N16.03 Droog bos met productie aan te passen in N17.03 Park- of stinzenbos.

Locatie Oldeberkoop

Op deze locatie wordt verzocht om het zuidelijke deel aan te passen van L02.03 Historisch tuin in N17.03 Park- en stinzenbos en van het noordelijke van N16.03 Droog bos met productie in N17.03 Park- of stinzenbos.

Locatie in omgeving Donkerbroek

Op deze locatie is het verzoek ingediend om het natuurtype N16.03 Droog bos met productie aan te passen in N17.03 Park- of stinzenbos. Na overleg over de historische tuinen en parkbossen op 16 juni is er verzocht om het doolhof in te tekenen als L02.03 Historische tuin.

Locatie in omgeving Oentsjerk

Op deze locatie staat een deel in het natuurbeheerplan als L02.03 Historische tuin, het voorstel is om een deel aan te passen in L01.07 Laan en een deel aan te passen in N17.03 Park- of stinzenbos.

Beoordeling:

In de Index natuur- en landschapstypen wordt er een onderscheidt gemaakt voor tuinen tussen het type L02.03 Historische tuin en N17.03 Park- en stinzenbos. Echter blijkt in de praktijk dit onderscheidt op een locatie toch lastig te onderscheiden. Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen is een extern bureau gevraagd om hierover te adviseren. Samen met de indiener en het extern bureau zijn er overleggen geweest en zijn de verzoeken besproken.

Locatie Gaasterlân: op deze locatie zijn de lanen duidelijk aanwezig in de bossen. Met uitzondering van 1 locatie.

Locatie Oranjewâld: op deze locatie zijn de lanen duidelijk aanwezig, maar is het bos nog niet in de fase om deze als park- en stinzenbos aan te merken. Deze waarden zijn op moment er nog niet, maar gezien de historie van deze locatie is de ontwikkeling naar dit type wel wenselijk. Het ambitietype wordt voor deze locatie dan al wel op N17.03 Park- en stinzenbos gezet.

Locatie Oldeberkoop: de waarden van een historische tuin in het zuidelijke gedeelte zijn inderdaad niet aanwezig, het type N17.03 park- en stinzenbos is hier meer op zijn plaats. Dit geldt tevens voor het noordelijke gedeelte.

Locatie Donkerbroek: Op deze locatie zijn de waarden van het N17.03 park- en stinzenbos op moment niet aanwezig. Gezien de historie van de locatie is de ontwikkeling naar dit type wel wenselijk en wordt dit wel als ambitietype opgenomen. Het doolhof is echter een ander beheer binnen het boscomplex en is als historisch element aan te duiden, dit is in overeenstemming met de index.

Locatie Oentsjerk: Uit het overleg is gekomen om op de locatie de parkeerplaats niet meer aan te merken met een natuur- of landschapstype en het grasland aan te duiden als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Een deel van het tuincomplex wordt aangepast naar N17.03 Park- en stinzenbos, met daarbij voor een deel de ambitie naar L02.03 Historische tuin. De lanen zijn duidelijk aanwezig in het complex en worden ook zo op kaart gezet.

Conclusie:

Zienswijze ten aanzien van de locaties Gaasterlân, Oldeberkoop volledig overnemen en voor de locaties Oranjewâld, Donkerbroek en Oentsjerk deels overnemen. Aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	01987533
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	19 april 2022
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een aantal locaties de natuur- en of landschapstypen te heroverwegen en te herzien, dit is middels digitaal aangeleverd kaartmateriaal en een toelichting onderbouwd. Hieronder is een samenvatting gemaakt van de voorgestelde wijzigingen:

Schiermonnikoog:

Twee locaties staan als N15.01 duinbos op kaart, maar maken onderdeel van een groter geheel. Voorstel is om hier N08.02 Open duin van te maken

Fochteloërveen:

Op deze locatie is nog een kleine oppervlakte aangeduid als N06.06 Zuur ven en hoogveenven. Indiener geeft aan dat dit ven ook als onderdeel gezien kan worden van het grotere perceel waarbinnen het ligt. Het voorstel is om hier dit samen te voegen met het natuurtype N06.03 hoogveen.

Fryslân kleigebied Zuidwest:

Noordoostelijk perceel is ingericht, maar staat als N00.01 Nog om te vormen natuur op kaart. Voorstel is om hier N13.01 Vochtig weidevogelgrasland van te maken. Zuidwestelijk liggen er percelen met de ambitie N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland, deze vallen echter droog. Voorstel is om hier de ambitie aan te passen in N13.01 Vochtig weidevogelgrasland.

Bakkeveen:

Een deel van het bos is hersteld en staat nog als N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos op kaart. Voorstel is om hier N17.04 Park- en stinzenbos van te maken. Daarnaast is een deel van de tuin als L02.02 Historisch bouwwerk en erf ingetekend, voorstel is om hier L02.03 Historische tuin van te maken. Tevens is in het bos een oppervlakte N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland aanwezig, echter wordt dit als onderdeel van het gehele bos gezien. Voorstel is om hier N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos van te maken.

Beoordeling:**Schiermonnikoog:**

Op 1 van de locaties zijn nauwelijks bomen aanwezig, de andere locatie ligt geheel omringd met het type N08.02 Open duin. Binnen het type N08.02 Open duin mag enige hoeveelheid bomen en struweel aanwezig zijn en wordt gezien als meerwaarde voor het type.

Fochteloërveen:

Binnen het natuurtype N06.04 hoogveen mag er tot 10% van de oppervlakte open water aanwezig zijn. Er is een ven aanwezig maar deze kan gezien de omvang van binnen het type ook vallen binnen de marge van open water.

Fryslân kleigebied Zuidwest:

De oppervlakte welke alsnog om te vormen op kaart staat ligt ter discussie. Voor deze oppervlakte is in 2021 een SKNL-aanvraag ingediend. Gedeputeerde Staten hebben deze

subsidie afgewezen, waarop de aanvrager een bezwaar heeft ingediend. Deze procedure is nog niet afgerond. De omzetting naar een beheertype zal plaats vinden zodra de procedure definitief is afgerond.

Voor de zuidwestelijke percelen geldt dat deze inderdaad droogvallen, maar ook onder hevig staan van het omringende water welke op den duur brakker zal worden. Een deel van de ingediende oppervlakte is goed te beheren vanaf de kade terwijl het andere deel bestaat uit diverse eilanden met meer ruigtekruiden. Het beheertype N13.01 vochtig weidevogelgrasland is voor het deel wat vastligt aan de kade goed te onderhouden. Echter liggen de eilandjes geïsoleerd en een stuk lager en bestaat dit uit een andere type vegetatie, hier past de ambitie N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland.

Bakkeveen:

In de Index natuur- en landschapstypen wordt er een onderscheidt gemaakt voor tuinen tussen het type L02.03 Historische tuin en N17.03 Park- en stinzenbos. Echter blijkt in de praktijk dit onderscheidt op een locatie toch lastig te onderscheiden. Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen is een extern bureau gevraagd om hierover te adviseren.

Voor deze locatie is aangegeven dat de waarden van N17.03 Park- en stinzenbos op moment niet duidelijk aanwezig is, maar met gezien de historie van deze locatie is de ontwikkeling naar dit type wel wenselijk. De oppervlakte N12.02 kruiden en faunarijk grasland is onderdeel van het bos en enige mate van open plekken mogen volgens de typebeschrijving aanwezig zijn.

Conclusie:

Zienswijze ten aanzien van de wijzigingen voor Schiermonnikoog en Fochteloërveen overnemen. De zienswijze voor Fryslân kleigebied Zuidwest en Bakkeveen deels overnemen. Aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	01999742
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	28 mei 2022
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een aantal locaties de natuur- en of landschapstypen te heroverwegen en te herzien, dit is middels digitaal aangeleverd kaartmateriaal en een toelichting onderbouwd. Hieronder is een samenvatting gemaakt van de voorgestelde wijzigingen:

Veenklooster:

In het ontwerp staat het landgoed nu ingetekend met N04.02 zoete plas, N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en N17.03 Park- of stinzenbos. Het voorstel is om hier delen van de oppervlakte aan te passen in L02.02 Historisch bouwwerk en erf en L02.03 Historische tuin.

Tytsjerk:

Hier is het voorstel om een gedeelte van de oppervlakte wat als N17.03 Park of stinzenbos aan te passen in L02.03 Historische tuin en deze oppervlakte ook uit te breiden naar de tuin welke nu nog niet in het Natuurbeheerplan is opgenomen.

Ysbrechtum:

Het landgoed staat voor het grootste gedeelte ingetekend als N17.03 Park of stinzenbos. Het voorstel is om hier delen aan te passen in de typen L02.02 Historisch bouwwerk en erf en L02.03 Historische tuin.

Langwar:

Hier is een element als N15.02 Dennen-, eiken en beukenbos ingetekend. Het voorstel om dit element als L01.07 Laan op te nemen in het natuurbeheerplan.

Oranjewâld:

Op deze locatie is op moment een landgoed als N17.03 Park- of stinzenbos ingetekend. Voorstel van de indiener is om gedeeltes hier te wijzigen in L02.02 Historisch bouwwerk en erf en L02.03 Historische tuin. Daarnaast zijn op een aantal plekken lanen aanwezig, welke in het ontwerp met een bostype zijn aangeduid, voorstel is om deze aan te passen in L01.07 Laan.

Oldeberkoop:

Op deze locatie zijn twee bossen aanwezig. Het voorstel van het ene bos om een groot gedeelte aan te passen van L02.03 Historische tuin in N17.03 Park- of stinzenbos. Het voorstel voor het andere bos is om het typen N17.03 Park- of stinzenbos voor een gedeelte aan te passen in L02.03 Historische tuin.

Nijberkoop e.o.:

Hier is het voorstel om in het bos de aanwezig lanen ook als het type L01.07 Laan in te tekenen. Daarnaast worden in de omgeving voorgesteld om typen aan te passen naar L01.01 Poel en klein historisch water, L01.03 Elzensingel en N12.05 Kruiden- of faunarijck akker.

Beetsterzwaag e.o.:

In Beetsterzwaag is het voorstel gemaakt om op 2 locaties het natuurbeheerplan uit te breiden met het type L02.02 Historisch bouwwerk en erf, L02.03 Historische tuin en N17.03 Park – of stinzenbos. Deze locaties zijn nu nog niet opgenomen in het natuurbeheerplan, maar zijn wel aanwezig en worden ook onderhouden als parkbossen en landgoed. Voor een derde locatie, net buiten Beetsterzwaag, is het voorstel om het type N06.06 Zuur ven en hoogveenven aan te passen in L02.03 Historische tuin.

Oksekop:

Op de Oksekop is een voormalig landbouwperceel omgevormd naar natuur. Hier is het voorstel om het beheertypen N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland aan te passen in N10.02 Vochtig hooiland, wat overeenkomt met het ambitietype.

Beoordeling:

In de Index natuur- en landschapstypen wordt er een onderscheidt gemaakt voor tuinen tussen het type L02.03 Historische tuin en N17.03 Park- en stinzenbos. Echter blijkt in de praktijk dit onderscheidt op een locatie toch lastig te onderscheiden. Om hier meer duidelijkheid over te verkrijgen is een extern bureau gevraagd om hierover te adviseren. Samen met de indiener en het extern bureau zijn er overleggen geweest en zijn de verzoeken besproken.

Veenklooster:

Voor een deel zijn de waarde van een historische tuin duidelijk aanwezig op deze locatie. Echter is voor een deel is het beheer en toestand meer in overeenstemming met het type N17.03 Park- en stinzenbos, maar gezien de historie is hier het type L02.03 Historische tuin wel wenselijk. De delen welke worden verzocht aan te passen naar het type L02.02 Historisch bouwwerk en erf zijn duidelijk aanwezig.

Tytsjerk:

Voor het overgrote deel is het type L02.03 Historische tuin hier aanwezig. Echter zijn delen van de tuin nog niet zo ver in ontwikkeling en komen deze meer in overeenstemming met de typen L01.09 Hoogstamboomgaard en N17.03 Park- en stinzenbos. De historische bouwwerken zijn duidelijk aanwezig. In overleg met de indiener worden deze type op de kaart aangepast.

Ysbrechtum:

Voor een deel zijn de waarde van een historische tuin duidelijk aanwezig op deze locatie. Echter is voor een deel is het beheer en toestand meer in overeenstemming met de typen L01.09 Hoogstamboomgaard en N17.03 Park- en stinzenbos, maar gezien de historie is hier deels het type L02.03 Historische tuin wel wenselijk. De delen welke worden verzocht aan te passen naar het type L02.02 Historisch bouwwerk en erf zijn duidelijk aanwezig.

Langwar: De laan is duidelijk aanwezig op deze locatie.

Oranjewâld:

Voor het overgrote deel is het type L02.03 Historische tuin hier aanwezig. Echter zijn delen van de tuin nog niet zo ver in ontwikkeling en komen deze meer in overeenstemming met het type N17.03 Park- en stinzenbos. Afhankelijk van de doelstelling van de beheerder kan een deel hiervan ontwikkeld worden naar het landschapstype historische tuin. De historische bouwwerken zijn duidelijk aanwezig. Echter is een deel wat verzocht wordt om in te tekenen als historisch tuin als festivalterrein in gebruik en heeft het een moderne inrichting, hier wordt het type aangepast in N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. In overleg met de indiener worden deze type op de kaart aangepast.

Oldeberkoop:

Voor het overgrote deel is het type N17.03 Park- en stinzenbos hier aanwezig. Echter zijn delen van de tuin nog niet zo ver in ontwikkeling en komen deze meer in overeenstemming met het type N17.03 Park- en stinzenbos. Afhankelijk van de doelstelling van de beheerder kan een deel hiervan ontwikkeld worden naar het landschapstype historische tuin.

Nijeberkoop e.o.:

De lanen, de singel en de poelen zijn duidelijk aanwezig op deze locatie. Het natuurtype N12.05 kruiden en faunarijke akker is een goede aanvulling op deze locatie. Het heeft een specifieke vorm van beheer nodig en kan een overgang vormen naar het ambitietype. De ambities N07.01 Droge heide en N11.01 Droog schraalland blijven op deze locatie wel in stand.

Beetsterzwaag e.o.:

Voor de eerste twee locaties zijn de aanwezige waarden in overeenstemming met het verzoek van de indiener. De derde locatie, welke nu als N06.06 Zuur ven en hoogveenven op kaart staat, is vanwege de wijze van beheer en onderhoud op moment nog niet aan te merken als historisch tuin. Het beheer is meer in overeenstemming met de type N17.03 Park- en stinzenbos. Afhankelijk van de doelstelling van de beheerder liggen er wel kansen om een deel hiervan te ontwikkelen naar het landschapstype historische tuin.

Oksekop:

De waarden van het vochtig hooiland zijn hier in meer en mindere mate aanwezig. Vanwege de hoogteligging, zo rond het boezempeil, staat het gebied 's winters voor een deel onder water. 's Zomers wordt het droger en wordt er gemaaid. Dit komt overeen met het beheer wat gevraagd wordt voor het type vochtig hooiland.

Conclusie:

Zienswijzen voor de locatie Langwar en Oksekop overnemen en voor de overige locaties deels overnemen. Aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001726
Bijlagen:	Nee
Datum binnenkomst:	16 april 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien het type en automatisch de begrenzing. Het bezwaarschrift en de uitspraak van de bestuursrechter d.d. 10-02-2021 LEE 20/104 ook van de Raad van State zaaknummer 202101618/1/R4. En LEE 21/0318WET + LEE22/00110 WABOM + LEE 21/3918 WET moeten toegepast worden. Trekwei 2, te Sibrandahûs is daarmee geen Agrarisch Zoekgebied meer. Indiener ziet dat graag terug in het Natuurbeheerplan.

Beoordeling:

Op 30 mei 2022 is indiener middels een email gevraagd om de zienswijze toe te lichten. Daarna is er op 29 juni 2022 telefonisch contact geweest met de indiener. De indiener heeft aangegeven een procedure te hebben lopen over de verleende vergunning van een naburig agrarisch bedrijf en vraagt om de gronden die daarbinnen vallen als een natuuropgave op te nemen in het Natuurbeheerplan Fryslân 2023. Dit ter versterking van het naastgelegen natuurgebied, welke volgens indiener hinder ondervindt van het naburige agrarisch bedrijf. Het zou een goede verbinding worden tussen diverse natuurgebieden en een goede invulling geven aan de opgave die de provincie Fryslân heeft voor meer natuur.

Op het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 kunnen alleen direct belanghebbenden een zienswijze indienen (artikel 3:15 Algemene wet bestuursrecht). Uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 12 september 2018 volgt dat het belang van degenen die tot de kring van mogelijke aanvragers behoren en van degenen die er bezwaar tegen hebben dat zij niet tot die kring behoren, omdat hun percelen ten onrechte niet zijn opgenomen in het natuurbeheerplan, is rechtstreeks bij een besluit tot vaststelling van een natuurbeheerplan betrokken. Dit betekent dat om als belanghebbende gezien te worden de indiener op het moment van vaststelling van het natuurbeheerplan eigenaar of erfpachter van de gronden moet zijn of dit gaan worden als dat uit een rechtsgeldige overeenkomst blijkt. Het natuurbeheerplan is namelijk het kader voor het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer en vormt de grondslag voor welke percelen subsidie kan worden aangevraagd. Indiener is geen eigenaar of erfpachter van de gronden en niet is gebleken dat hij dit gaat worden.

Conclusie:

Aangezien indiener niet als een direct belanghebbende van het Natuurbeheerplan is aan te merken, leidt de zienswijze tot een niet-ontvankelijkheid en volgt daarom geen inhoudelijke beoordeling.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001764
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	24 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied – Open akker
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend op het ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 ten aanzien van de agrarische zoekgebieden. Indiener verzoekt om een gebied toe te voegen als leefgebied Open Akker in de zogenaamde kleine bouwhoek in Noordwest Friesland. In de bijgevoegde kaart is aangegeven welk gebied toegevoegd dient te worden. Als onderbouwing worden de volgende argumenten aangedragen:

- Het gebied is een typisch open akker gebied en daarom uitermate geschikt broedgebied van de gele kwikstaart. In de bijgevoegde kaart van Sovon zijn het aantal broedparen te zien in exact dit gebied. Naast de gele kwikstaart is het met het juiste beheerpakket uit open akker natuurlijk ook geschikt voor de overige akkervogels.
- Daarnaast is het een ideaal gebied wat dienst kan doen als hoogwatervluchtplaats voorwadvogels.
- In het kader van het nieuwe GLB is het ook nog eens kansrijk voor de combinatie verplichte akkerranden vanuit het ANLb.
- In het Natuurbeheerplan wordt gesproken over tenminste: In het gebied of de directe omgeving komt 1 van de volgende soorten voor: patrijs, kievit, scholekster, grauwe kiekendief, veldleeuwerik, kneu, of gele kwikstaart. Met zekerheid is te zeggen dat de gele kwikstaart hier voorkomt. Om deze vogels met beheer te kunnen bedienen is het van belang het zoekgebied uit te breiden.
- Daarnaast is er een eerste voorverkenning gedaan en merken blijkt dat er boeren zijn die zeker interesse hebben om zich hiervoor in te zetten. Deze zouden door de beperking dit enthousiasme niet tot uitvoer kunnen brengen.

Beoordeling:

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een informatie meegestuurd. In de onderbouwing is duidelijk aangegeven waarom een verzoek wordt gedaan voor uitbreiding. Er wordt aangegeven wat de samenhang is met de omliggende gebieden, wat voor beheer er uitgevoerd zal worden, welke soorten aanwezig zijn en voor welke soorten dit van belang is. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 is in paragraaf 4.4 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Open akkerland, zie onderstaande tabel.

Open Akkerland	In het gebied of de directe omgeving komt 1 van de volgende soorten voor: patrijs, kievit, scholekster, grauwe kiekendief, veldleeuwerik, kneu, of gele kwikstaart.	Akkerbouwgebied van tenminste 250 hectare, waarbinnen de beheerde clusters liggen.
-----------------------	---	--

Uit de vergelijking van de onderbouwing met de instapcriteria kan worden geconcludeerd dat er kan worden voldaan aan de instapcriteria.

Conclusie:

Zienswijze overnemen, het agrarisch zoekgebied Open akkerland uitbreiden. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001778
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	25 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied – Open akker
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend op het ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 ten aanzien van de agrarische zoekgebieden. Sinds beheerjaar 2019 voer indiener met haar beheerders akkerbeheer uit binnen het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb).

Het leefgebied Open akker, waar binnen het akkerbeheer wordt toegepast, is gelegen in het noordelijke deel van het werkgebied van de indiener. Eerder is naar aanleiding van veel animo onder de in het gebied gevestigde akkerbouwers, het leefgebied Open akker al een keer uitgebreid. Voor 2023 is er opnieuw de wens het leefgebied Open akker uit te breiden. Reden hiervoor is dat er nu enkele akkerbouwers met hun bedrijf deels binnen en deels buiten het huidige leefgebied vallen. Omdat akkerbouwers veel werken met gewasrotatie op hun percelen en daarin ook het ANLb-beheer mee laten draaien, is het wenselijk dat deze akkerbouwbedrijven geheel binnen het leefgebied komen te vallen. Daarnaast is het zo dat monitoring in het gebied uitwijst dat het akkerbeheer effectief is. Reden om het akkerbeheer waar mogelijk uit te breiden. Deze mogelijkheid is er ook 2023 binnen de provincie: er is (hetzij nog in concept) extra budget toegekend voor het leefgebied Open akker en daarnaast is er geld beschikbaar vanuit de pot 'Boerenlandvogels'. Daarvan heeft de provincie bij indiener aangegeven dat dit ingezet moet worden binnen het leefgebied Open akker.

Al met al voldoende redenen om het leefgebied Open akker uit te breiden om het akkerbeheer naar een hoger plan te tillen. Een meer uitgebreide onderbouwing is in de bijgevoegde bijlagen te vinden. Indiener heeft daarnaast de monitoringsgegevens van 2021 de zomer- en wintertelling toegevoegd.

Beoordeling:

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een onderbouwing meegestuurd. In de onderbouwing is duidelijk aangegeven waarom een verzoek wordt gedaan voor uitbreiding. Er wordt aangegeven wat de samenhang is met de omliggende gebieden, wat voor beheer er uitgevoerd zal worden, welke soorten aanwezig zijn en voor welke soorten dit van belang is. De uitbreiding is ter versterking van het naastgelegen leefgebied. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 is in paragraaf 4.4 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Open akkerland, zie onderstaande tabel.

Open Akkerland	In het gebied of de directe omgeving komt 1 van de volgende soorten voor: patrijs, kievit, scholekster, grauwe kiekendief, veldleeuwerik, kneu, of gele kwikstaart.	Akkerbouwgebied van tenminste 250 hectare, waarbinnen de beheerde clusters liggen.
-----------------------	---	--

Uit de vergelijking van de onderbouwing met de instapcriteria kan worden geconcludeerd dat er kan worden voldaan aan de instapcriteria.

Conclusie:

Zienswijze overnemen, het agrarisch zoekgebied Open akkerland uitbreiden. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001785
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	25 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied – Dooradering
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend op het ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 ten aanzien van de agrarische zoekgebieden. Binnen het leefgebied Natte dooradering ligt er nog de wens het leefgebied op één locatie uit te breiden. Het gaat om het koppelen van een bestaand stukje leefgebied aan een groter bestaand stuk leefgebied Natte dooradering. Specifiek op deze locatie ligt ook de wens van een beheerder om nog beheer af te sluiten binnen het leefgebied (kruidenrijke randen i.c.m. duurzaam slootbeheer). Een uitgebreide toelichting incl. kaarten is bijgevoegd als bijlage.

Beoordeling:

Indiener verwijst naar het agrarisch zoekgebied Natte dooradering, deze is echter samengevoegd met het agrarisch zoekgebied Droge dooradering en wordt vanaf het 2023 agrarisch zoekgebied Dooradering genoemd.

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een onderbouwing meegestuurd. In de onderbouwing is duidelijk aangegeven waarom een verzoek wordt gedaan voor uitbreiding. Er wordt aangegeven wat de samenhang is met de omliggende gebieden, wat voor beheer er uitgevoerd zal worden. De uitbreiding is ter versterking van het naastgelegen leefgebied. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 is in paragraaf 4.4 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Dooradering, zie onderstaande tabel.

Dooradering	Er komt minimaal 1 van de doelsoorten voor in het gebied of het gebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de betreffende soort(en)	
	Minimaal 1 van de doelsoorten is recent (maximaal 2 jaar geleden) vastgesteld in het gebied óf de biotoopomstandigheden zijn optimaal aanwezig voor minimaal één van de doelsoorten én er zijn bronpopulaties van die soort aanwezig op een voor de betreffende soort te overbruggen afstand	

In de onderbouwing ontbreekt de informatie over de aanwezige soorten in het gebied. Echter is het gebied geschikt als biotoop voor deze soorten en vormt een aaneengesloten gebied met het omliggende zoekgebied Dooradering. De wijziging is bedoeld als versterking van het al aanwezige zoekgebied.

Binnen het uit te breiden gebied is vanaf 2023 voor een groot gedeelte van de oppervlakte het al wel mogelijk om voor het beheer van sloten subsidie aan te vragen. Dit komt omdat het gebied in het Natuurbeheerplan Fryslân 2022 al was opgenomen als Droge dooradering. Het restant, welke nog niet is begrensd, sluit qua ligging goed aan op het zoekgebied.

Conclusie:

Zienswijze overnemen, het agrarisch zoekgebied Dooradering uitbreiden. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001787
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	25 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied – Dooradering
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend op het ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 ten aanzien van de agrarische zoekgebieden. Het leefgebied droge dooradering zou op eerdere locaties aangepast moeten worden is de NFW van mening. Het gaat vaak om kleine randjes of hoeken die onterecht niet als leefgebied Droge dooradering worden aangemerkt of als natuurbeheertype worden meegenomen terwijl het beheer erop door deelnemers in het ANLb wordt uitgevoerd. Een uitgebreidere toelichting per situatie is als bijlage bijgevoegd. De locaties zijn in de bijgevoegde bijlage op kaart aangegeven en in de tekst beschreven.

Beoordeling:

Indiener heeft op meerdere locaties kleine wijzigingen aangedragen. Het betreft hier volgens indiener elementen die worden beheerd door haar leden. Indiener verwijst naar het agrarisch zoekgebied Droge dooradering. Deze is echter samengevoegd met het agrarisch zoekgebied Natte dooradering en wordt vanaf het 2023 agrarisch zoekgebied Dooradering genoemd.

Verplichtingen en bepalingen voor de subsidie van zowel het Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer als het Natuur- Landschapsbeheer zijn opgenomen in de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer provincie Fryslân 2019. In artikel 2.1 Doelgroep wordt benoemd dat subsidie voor natuur- en landschapsbeheer kan worden aangevraagd wanneer iemand eigenaar is of krachtens erfpacht zeggenschap heeft over een natuurterrein.

Voor het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer geldt dat subsidie kan worden aangevraagd door een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid bestaande uit landbouwers en andere grondgebruikers van landbouwgrond (artikel 3.1). Deze subsidie kan worden verstrekt voor een project met beheeractiviteiten gericht op behoud en versterking van een leefgebied (artikel 3.2).

Voor het beheer op landbouwgrond hoeft een aanvrager dus geen eigenaar of erfpachter te zijn, terwijl dat voor natuurterreinen wel geldt. Echter blijkt dat vele oppervlakten in eigendom zijn van een natuurbeheerder en ook als natuur zijn opgenomen in het natuurbeheerplan.

Beheereenheid	210423	Eigendom natuurbeheerder, natuur
Beheereenheden	19423, 19425, 19435	Eigendom natuurbeheerder, natuur
Beheereenheid	24602	Eigendom natuurbeheerder, natuur
Beheereenheid	9303	Eigendom natuurbeheerder, natuur
Beheereenheden	17020 en 17026	Eigendom natuurbeheerder, natuur
Beheereenheid	1370442	Eigendom particulier, geen natuur
Beheereenheden	710321, 25560	Eigendom natuurbeheerders, natuur
Beheereenheden	14486 en 14489	Eigendom natuurbeheerder, natuur

Conclusie:

Zienswijze voor Beheereenheid 1370442 overnemen, het agrarisch zoekgebied Dooradering hier uitbreiden. Voor de overige oppervlakte de zienswijze niet overnemen. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001793
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	27 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied – Open grasland
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze ingediend op het ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 ten aanzien van de agrarische zoekgebieden. De weidevogelkern bij de Swette is tot op heden niet opgenomen in het zoekgebied. Deze gemiste kans kan nu daadwerkelijk gerealiseerd door het Grutto Aanvalsplan (2e Golf). D.m.v. deze financiële injectie is er thans ook de mogelijkheid om binnen het areaal Boazum-Swette m.i.v. 2023 actief de weidevogels extra te gaan steunen. Er is getuige vooronderzoek bovendien voldoende animo onder de boeren om aldaar in onderlinge samenwerking doelmatig te gaan beheren. Het gebied sluit verder naadloos aan met ander (zwaar) bestaand beheer. Indiener vraagt om de oppervlakte van het agrarisch zoekgebied Open grasland uit te breiden. Hierbij zijn de volgende aantallen doorgegeven:

	Locatie Boazum-Swette (130 ha)		
Soort	2020	2021	2022
Grutto	2	6	6
Kievit	25	14	21
Tureluur	3	5	4
Scholekster	3	3	3

Beoordeling:

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een onderbouwing meegestuurd. In de onderbouwing zijn de aantallen weidevogels en het uit te breiden gebied weergegeven. Er is een duidelijke samenhang met het omliggende agrarisch zoekgebied Open grasland. Tevens wordt aangegeven dat er mogelijkheden zijn voor beheer. De uitbreiding is ter versterking van het naastgelegen leefgebied. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 is in paragraaf 4.4 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Open grasland, zie onderstaande tabel.

Open Grasland	Minimaal 10 broedparen van grutto per 100 ha óf minimaal 50 broedparen van de soorten grutto, tureluur, kieviet en scholekster samen per 100 ha, of	Minimaal 100 ha samenhangende beheerde oppervlakte waarop leefgebied open grasland aanwezig is, of het gebied is als weidevogelparel aangewezen.
	Minimaal 30 broedparen van de kritische soorten (grutto, tureluur, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, slobbeend, kuifeend, wulp, watersnip, kwartel, tafeleend, zomertaling, wintertaling, witte kwikstaart, kluut, knobbelzwaan, krakeend, bergeend en patrijs) samen per 100 ha.	

Uit de geleverde informatie over de aanwezige soorten in het gebied wordt geconcludeerd dat binnen het gebied niet voldaan kan worden aan de instapcriteria.

Conclusie:

Zienwijze niet overnemen. Geen aanpassing van de kaart.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02002404
Bijlagen:	Nee
Datum binnenkomst:	29 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft aangegeven het niet eens te zijn met de intekening van hun eigendommen als agrarisch zoekgebied. Het stuk ligt aan de rand van een aan één gesloten gebied. Indiener vraagt om de kleine snippers agrarisch zoekgebied van de kaart te halen.

Beoordeling:

Het Natuurbeheerplan bevat geen bindende regels of verplichtingen voor burgers. Het plan geeft alleen aan waarvoor gecertificeerde beheerders en collectieven mogelijk subsidie aan kunnen vragen. Aan de opname van een terrein in het Natuurbeheerplan kunnen geen rechten worden ontleend. De opname van deze locatie als agrarisch zoekgebied Open grasland en Dooradering biedt alleen de mogelijkheid voor het collectief om een subsidieaanvraag te doen namens haar leden. Het is de keuze van de eigenaar/beheerder zelf of hij/zij de subsidie wil aanvragen.

Om de gewenste ecologische effectiviteit te bereiken zijn bij het begrenzen van de agrarische leefgebieden keuzes gemaakt. De provincie heeft een aantal instapcriteria gehanteerd om te komen tot de begrenzing. Het gaat hier onder andere om criteria t.a.v. de aanwezigheid doelsoorten en dichtheden van doelsoorten, voldoende openheid, omvang en connectiviteit, draagvlak, synergie met andere doelen, beleidskaders en financiën. De begrenzing omvat hier een groter gebied als ondersteuning van het omliggende natuurgebied.

Conclusie:

Zienswijze niet overnemen. Geen aanpassing van de kaart.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02001744
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	27 mei 2022
Zienswijze op:	Agrarisch leefgebied
Organisatie	Agrarisch Collectief Waadrâne
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze:

Indiener heeft een zienswijze gediend over de begrenzing leefgebied open grasland ontwerp Natuurbeheerplan 2023. Het verzoek is om de begrenzing van leefgebied open grasland in natuurbeheerplan 2023 op een twee locaties aan te passen. De eerste locatie ligt in de buurt van Britsum, de tweede in de buurt van Wetsens). De motivatie voor dit verzoek is dat er net buiten leefgebied open grasland veel weidevogels broeden. En de boer en nazorger te kennen hebben gegeven wel belangstelling te hebben voor ANLb beheer. Als onderbouwing is een bijlage meegestuurd met daarin de oppervlakten en overzichten van de aanwezige broedvogels. Hieronder zijn de aantallen in een tabel weergegeven.

Beoordeling:

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een onderbouwing meegestuurd. In de onderbouwing zijn de aantallen weidevogels en het uit te breiden gebied weergegeven. Er is een duidelijke samenhang met het omliggende agrarisch zoekgebied Open grasland. Tevens wordt aangegeven dat er mogelijkheden zijn voor beheer. De uitbreiding is ter versterking van het naastgelegen leefgebied. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2023 is in paragraaf 4.4 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Open grasland, zie onderstaande tabel.

Soort	Locatie Britsum (55 ha)			Locatie Wetsens (65 ha)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Grutto	0	6	7	?	?	3
Kievit	10	11	17	?	?	20
Scholekster	2	4	2	?	?	4
Tureluur	5	7	4	?	?	0
Totaal	17	27	30	?	?	27

Open Grasland	Minimaal 10 broedparen van grutto per 100 ha óf minimaal 50 broedparen van de soorten grutto, tureluur, kieviet en scholekster samen per 100 ha, of	Minimaal 100 ha samenhangende beheerde oppervlakte waarop leefgebied open grasland aanwezig is, of het gebied is als weidevogelparel aangewezen.
	Minimaal 30 broedparen van de kritische soorten (grutto, tureluur, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, slobbeend, kuifeend, wulp, watersnip, kwartel, tafeleend, zomertaling, wintertaling, witte kwikstaart, kluut, knobbelzwaan, krakeend, bergeend en patrijs) samen per 100 ha.	

Uit de informatie over de aanwezige soorten in het gebied moet geconcludeerd worden dat voor de locatie in de buurt van Britsum kan worden voldaan aan de instapcriteria. Voor de locatie Wetsens geldt dat hier niet kan worden voldaan aan de instapcriteria.

Conclusie:

Zienwijze voor de locatie Britsum overnemen en voor de locatie Wetsens niet overnemen. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch.